چیرۆك

((شەوەخوێناویەکەی ژورسەری دایکم))

.... ئەلێت, ((من لەچۆقەی دگان و هەڵلەرزینی دایکمالەخەوەکەم ڕاچەنیم ,لەنەرمە گریانی ژێرجێگەکەیداسەرەتای کارەساتەکەم هەست پێکرد,ئەو کاتەی خۆی لول کردبووە بەتانیەکەوەو وەك تولەماری بریندار خۆی ئەپێچایەوە ,ئاگای لێبو لەژور سەریەوە شەریف چی ئەکات , چونکە هەرئێوارە سەری ڕەزامەندی بۆلەقاند بوو, هەرئێوارە بینیبوی تەورەکەی ئامادە کردب و,زانیبوی چ خەیاڵێك لەمێشکیا ئەخولێتەوە ,یەکەم قیژەی چیمەن وەخەبەری هێنا ,ئەو یەکەم قیژەی کەهەمووئەستێرەکانی ئاسمانی هێنایەلەرزین وچی شوشە بەپەنجەرە کانەوە بوو وردی کردو هێنایە خوارەوە ,هەرچی کوکوختی سەردارتێلەکان هەبو بەترسەوە دایان لەشەقەی باڵیلەناکات , بەلاّم ئەو هەر دەرنەچو لەژێر جێگەکەی و سۆزی دایکانەی وای لێنەکرد لەگریانێکی ژێر بەژێر زیاتر هیچی تر بکات . بەشوێن زرمەی تەورەکەدا قیژەکان زیادی کردو..... , زیادترو... دواجار بۆئەبەد بێ دەنگ بو , بێ دەنگیەك ئاسمانە تاریکەکەیشی سڕ کرد ,)) ....ژیا ن لەوماڵەدا زۆرسەخت ببو ,ئەوکێشەو ,ترسان لە عەیبەو ئابڕوچونەکەی, هەرچی فکرو خەیاڵ وبیرکردنەوەیان هەبوو داگیری کردبو. گەورە و بچوکیان ڕەش داگەڕابون لەداخ وخەفەتدا و تەواو ئارامییان تێکچوبو , ئەو ڕۆژەی کەپویەکی خائین بۆنی بەدارسێوەکەیانەوە کرد و پێی حەرامی خستە ناو باخچە کەیانەوە و دایکی وشەریف بینیان , دایکی بەقژ چیمەنی ڕاکێشایە ماڵەوە ئیتربۆن وبەرامەی کارەساتێکی گەورە دەستی پێکرد .چونکە هاتنی نامۆیەك بۆئەو ماڵە گوناهێك نیە چاو پۆشی لێبکرێت ,..دایکی ئەیوت- ((نابێت هەرگیز خواردنی میوە حەرامە کانی باخچەکەمان ئاوا سوك و بێ ئەهمیەت سەیری بکرێت ,لەبیرت نەچێت شوشەی پەنجەرەکانی شەرەفی خێزانەکەمان دامێنی تۆ و چیمەنە , ناسکی وجوانی ئێوە ناسکی ئەو شوشەیە نابێت بهێڵن کەس بیشکێ نێت , نابێت هەرگیز دەستی حەرام بەرگرێی بوخچەکانتان بکەوێت)) .. پێش کارەساتەکە کەقسەت لەگەڵ چیمەن ئەکرد گریان ڕێگەی پێنەئەداپاکی خۆیت بۆبخاتە بەر ئاوێنەیەکی بالأنماو نیشانی هەموانی بدات , ئەیویست بەفرمێسکەکانی پاکی خۆیت نیشان دات , ئەو فرمێسکانەی هەمیشە بێدەسەلاّتی وبێ چارەیی لە پشتی ڕشتنیەوەیەتی . ئەلێت...((زانیم شەریف شێت گیربووە و لەوە زیاتر خۆی پێنا گیرێت . خۆزگە من هەر ئەو ڕۆژە سەری خۆم هەلگرتایەو لەم دەردی سەریە بەدوور بوایەم ,خۆفێرئەبوم تۆزێك چێژی ژیانم بکردایە لەدەروەی ئەم ماڵە ,ئەم ماڵەی کە هەر لە منداڵیەوە کارەکەرەگوێڕایەڵەکەی بوین و هەمو ڕۆژێك دەمانشۆرد وجوانی و پاکیمان ئەپاراست ,ئەو کاتەی بەدەم بۆنی گسك دانەکەیەوە بۆنی دۆزەخێکی بۆگەنی لێهەلئەسا , ...ئای چەندە حەزم لەجێهێشتنی ئەکرد , حەزم ئە کرد بۆچرکە ساتێکیش بوایە بۆخۆم وئارەزووە پیسەکانم بژیایەم ,بژیایەم وەك ئەوەی خۆم دەمخواست نەك ئەوەی بۆیان دیاری ئەکردم)) ...دیاربوو خوێنێك ناو چاوی براکەتی گرتووە,وەك پڵنگێکی بریندار لەتۆڵەی کەرامەتی خۆی ئەگەڕا, چوزانیێخۆیشی ئاواچەقۆکوژئەکرێت , ئەو سێ ڕۆژەی نێوان ژوانەکەیئەو هەتیوەو خوشکە ئاگرتێچوەکەت تا شەوە خوێناویەکەی ژور سەری دایکت بۆساتێکی کەمیش ئارام نەبوەوە .گوێت لێبو ئەو خۆرئاوای چپەی ئەکرد لەگەڵ دایکت و ئەیوت ((تازە شەرەفمان شکاوە ,هەمو خەڵکی گەڕەك زانیویەتی ,چۆن لە ڕوم هەڵبێت بچمە بازاڕ, بچمە ناو هاوڕێکانم ,بچمە ....پێویستە هەرچی زوترە شەرەفی خۆمان بکڕینەوە , من پیاوم وناتوانم .....)) دایکیشت بێ دەنگ وقسە لێوی خۆی ئەکرۆشت و فرمێسکە درشتە کانی بەچاودا ئەهاتە خوارەوە .نەسرەدینی خاڵت هەمیشە ئەوەی دوبارە ئەکردە وە ((گەردووشایەت هەبێت ئەوا شەرع داری حەدی داناوە پێویستە کارێك بکەین ڕوسوری لای خوداو خەڵکیش بین)) .ماوەی ئەو سێ ڕۆژە خەڵکی گەڕەك گوێقولاّخی ئەوەبون کەی دوادەنگ وباسی کێشەکەتان ببیستن ,گوێم لێبو ڕۆژێك خاڵە ...دراوسێتان باڵی

شەریفی گرت ولەبەر دەرگاکەی خۆتان پێی وت نابێت لەوە زیاتر گەوادی قبوڵکەیت .ئەو سێ ڕۆژە هەر سەعاتێکی بۆشەریف مردنێك بوو ,72جار مردن هێندەی نیگایەکی زەلیلانەی چیمەن کەچاوەڕوانی مردنێکی حەتمی بو ئازاری نەئەدا. ,تۆقەت ناتوانیت ئەویادگاریە تاڵانەت لەیادبچێتەوە,یادگاری ئەوشەوانەی نەشتەری ترس ودڵەڕاوکێ تابەیانی گلێنەی چاوەکانتی هەڵئەکۆڵی...ئەڵێت-((کە هاوڕێکانی تەلەفۆنیان بۆئەکردین شەرم مان ئەکرد جوابیان بدەینەوە , ئەمانزانی ڕاسپاردەی مامۆستاکەیان پێیەو دەیانەوێت هەواڵی هاوڕێیەکی بێسەرو شوێنیان بزانن .. تلیفۆنەکەمان هەڵ نەئەگرت تابێزارئەبون وخۆیان وازیان ئەهێنا .ئەترساین لەوەی‌هەواڵەکەیان بیستبێت .کەژمارەی‌تلیفۆنەکانیانمان ئەبینی لەنێو شاشەی جیهازەکەدا ئەترساین لەژمارە ئەلکترۆنیەکان نەوەکو جا سوسێکی هەواڵ دزبن .لەگەڵ دایکم تەریق ئەبوینەوەو بەڕوانینێك عەیبەی لێئەباری سەیری یەکترمان ئەکرد, لەو کاتانەی زڕەی زەنگەکان دووبارە ئەبونەوەو لەگەڵیشیدا هەرچی دیوارو دەرگاو پەنجەرەو شتەکانی تری ناوژورەکە هەبو زەنگی خۆیان لێئەدایەوەو ئەو هەستەی لادروست ئەکردین کەشەرەفی هەمو وخێزانەکەمانە زڕەی دێت . ئاخ چ گوناهێکی پیس بوو یەخەی داوێن پاکی ئەو خوشکە بێگوناهەمی گرتبوو ,وەك ئەوەی ئەو قسانەی لەگەڵ ئەو هەتیوە کردی لافاوێکی زێراب بێت وهەمو دنیای پیس کردبێت ,ڕەشەبایەکی بۆگەن بێت وهەموو ئاسمانی گەنانـدبێت ,.من کە ئێستا بیرلەزنجیرەی ڕوداوەکان ئەکەمەوە هەموو شتێك تێئەگەم تەنها ئەو ژوانە سەرپێیە نەبێت کە ئەو هەرای نایەوە .))..
هەر ئەو شەوە بەخێراییەکی سەیر لاشەی لەخوێنا شەلاڵی چیمەنیان لەکۆڵ کردەوە ...تۆخۆتت کردبوە ماڵداو ئەترسایت لەوەی بێیتە دەرەوە, ترسێکی بێ هۆکار چنگی لەقوڕگت گیردبوو , وەفات بۆهاوڕێیەتی چەند ساڵەتان پێکەوە وەك دوو ((ماکەو)) ی‌جوانکیلە لە ومالەدا وای لێئەکردیت بەسەرەتاتکێ وە سەیری دواچرکەساتەکانی لاشە هەنجن کراوەکەی بکەیت, بەلام دوای چی ..ئەوەندە خێرا دەریان کرد فریای هیچ نیگایەکی ماڵئاواییانە نەکەوتیت , شەریف سوێندی خواردب وهەرکەس دەنگی لێوە بێت و بێدەنگیەکە بشکێنێت بەدەردی چیمەنی ئەبات , بێدەنگیەك بوو زیکەی سیسەرکەکانیشی‌تیانەئەبیسرا, شەوە خوێناویەکەش سامی لێ نیشتبو , ئەو ژورەی چیمەنی تیا تەور هەنجن کرا پرژی خوێن وگۆشت هەموو شتە کانی‌تیا سواق دابوو , پێشەی پەنجە کانی پەڕیبونە سەر کلیلەکانی کیبۆردی کۆمپیوتەرەکە ,دەیویست هەربەردەوام بێت لەنوسینی نامە نهێنیەکانی ,ئەونامانەی لەدوتوێیدا خوێن وکارەساتێك خۆی مت کردب و , هەردوو گلێنەی چاوەکانی پەڕیبونە سەر ئەو پەنجەرەی کەڕوی کردبوە ماڵی ئەو هەتیوەی بەم ڕۆژگارەی گەیاند , ئاوێنە گەورەکەی پڕکردبو لەدرزی ورد وناسك بێ ئەوەی کوتەکانی‌وەریبنە سەرزەوی , کاتژمێرەکەیش دەمە تەورێك بەری کەوتوبوو هەر ئەو کات وەستا بوو .کاتژمێر ((1:11)).
هێشتامانگێك تێنەپەڕی بوو بەسەر کارەساتەکەدا هەواڵی چەقۆکوژکردنی شەریفی برایان لەناوبازاڕدا بۆهێنانەوە , براکانی هەلالە ناوێك کەهاوڕێی فەرمانگەی بوو هەولیان دابووبیکوژن , گوایە پەنی داوە بەهەلالەدا و ئامادەیش نەبووە مارەی بکات , لەبەرامبەر ئەمەشدا بۆسەندنی تۆڵەی ئەتك کردنی خوشکەکەیان ئەو دوای نیوەڕۆیان بەهەل زانیب و لەسەد مەترێکی خوار دەرگای فەرمانگەکەدا بەسیانیانەوە پەلاماریان داب وبێ ئەوەی تێی بگەیەنن کێشەکە چیە .تالەخەستەخانەش هۆشی نەکردبوەوە هەرنەیزانی بو بۆ وای لێئەکەن , دوایی باجیەکی خزمی دایکی پێی وتبوو ((ئەڵێن لەسەر هەلالەی ...., براکانی ئەو وایان لێکردویت)). ئێستا شەریف پەشیمانەلەوەی کەلاساری کرد وخۆیشی و هەلالەیشی بەم ڕۆژگارە گەیاند , پەشیمانە لەوەی بەهەلالەی وتبو ((ئەڵێن باوکت لەسەر داوێن پیسی کوژراوە من چۆن تۆ مارە ئەکەم)) , هەرچەندە ئەو گریاب و تکای لێکردب و بەلام ئەم هەر لەکەلە ڕەقی خۆی کۆڵی نەدا بوو ...براکانی‌هەلالە دوای ئەوەی خوشکەکەی خۆیان لەتاریکە شەوێکدا بەبرینداری خستبوە چاڵێکەوەو بەخۆڵ دایان پۆشیبوو,کەچی وایان زانیبوو مردووە بەلام دوای لەڕاپۆرتە پزیشکیەکەدا دەرکەوتب و دوای ئەوەی بەخۆڵ دایانپۆشیوە ئەوسامردووە . هەردوای ئەمەیش کەوتبونە پلان گێڕان بۆکوشتنی شەریف,تائەوەبو لەناو بازاڕدا بەسێ کەسە وە بەچەقۆتێی بەربون , دوای ئەوەی‌ناوسکیان دڕی و ڕیخۆڵەهەڵدڕاوەکەی‌کوتێکی

بەدەم چەقۆكەیانەوەلكاو پاشەڕۆكانی ناو گەدەی هەڵڕژایە سەر زەویەكەو بەبێ هۆشی لەسەردەم كەوت, خەڵكەكەش دەستیانی گرت وئەوانیش كۆڵیان لێدا بەئومێدی ئەوەی كەتەواو كوشتویانە .

ئێستا كەشاردویانەتەوەو تیماری برینە كانی ئەكەن , هەموو شەوێك مۆتەكەی چیمەن ناهێڵێت كەسیان بنون ,هەر كەچاوی چووە خەو چیمەن دێت بۆلای ,جارێك بەدەم سەماكردنەوە ,جارێك پەلاماری ئەدات و هەموو دوگمە كانی كراسەكەی ئەبڕێتەوە ,جارێك نەسرەدینی خاڵی و مەلای دراوسێیان و دایكی ئەپێچێتەوەو ئەیانخاتە بەر دەم دادگایەك كە خۆی دادوەریەتی , ئێستا هەمو خێزانەكەیان سەرقاڵی قوتاركردنی شەریفن لەم گرفتەی , ئەیانەوێت لەئاگری تۆڵەی براكانی هەلاڵە بیپارێزین , ئەیانەوێت براكەیان لەم كێشەیە دەربازكەن .

محمد حسین

Mihamad_79 @yahoo.com

ئەیلولی 2004 / **كەلار**

....

تێبینی / ئەم چیرۆكە لەژمارە (3617) ئەدەب و هونەری كوردستانی نوێ بلاًو بوەتەوە